

РОБЪРТ БЛОХ

ЖИВИЯТ МЪРТВЕЦ

Превод от английски: Адриан Лазаровски, 2004

chitanka.info

През целия ден, докато долу в селото се разнасяше грохотът от оръдейната канонада, той си почиваше. Когато започна да се смрачава и тътенът от залповете отшумя в далечината, той разбра, че всичко е свършило — американските войски форсираха реката. Най-накрая те си заминаха и той отново беше в безопасност.

Граф Барсак излезе от скривалището си сред руините на големия замък, издигащ се недалеч от селото, на билото на гъсто обрасъл с дървета невисок хълм.

В черен плащ, тъмнокос, с черни очи и синеещи скули на бледото си, восъчнобяло лице, той стоеше висок и слаб — слаб като скелет, безобразно кльоцав — и кривеше в усмивка яркочервените си устни. От цялата му външност единствено устните му излъчваха цвета на живота.

Графът стоеше в сенките и се усмихваше — времето бе дошло и вече можеше да пристъпи към играта.

Към играта под название смърт, играта, с която се бе забавлявал множество пъти.

Той бе играл смъртта на сцената на „Гран-Гиньол“ в Париж. Тогава бе познат като Ерик Карон и имаше немалка слава на изпълнител на необичайни роли. После започна войната, а с нея се появи и този шанс.

Дълго преди падането на Париж под ударите на немските войски той стана агент на Райха. Дейността му на шпионското поприще се развиваше изключително успешно и германците много го ценяха; помагаше му и актьорският талант.

И той се сдоби с най-голямата награда — получи главната роля, но не на сцената, а в реалния живот. Да играеш Юпитер в тъмнината — не е ли това въплъщението на актьорската мечта? Да не говорим и че е страотно да изпълняваш роля в пиеса, написана от самия теб.

— Всичко е от лесно по-лесно — бе доложил той на своето началство. — Замъкът на Барсак е необитаем от времето на Великата френска революция. Даже през деня никой от местните селяни не се осмелява да се приближи до него. Заради легендите, според които последният граф Барсак бил вампир.

Предложението беше прието. В голямото скривалище недалеч от замъка разположиха късовълнов предавател и трима опитни радисти

заработиха там на смени. Операцията се оглави от него — „граф Барсак“. Ангел-хранител, по-точно демон-хранител.

— Надолу по склона на хълма има гробище — събщи той на подчинените си. — Това скромно местенце представлява последната утеха на бедните невежи селяни. Единственото внушително съоръжение там е семейната гробница на рода Барсак. Ще я отворим, ще изнесем останките на последния граф навън и ще направим така, че жителите на селото да открият празния гроб. След това те никога вече няма да се осмелят да се доближат нито до гробницата, нито до замъка, защото ще получат потвърждение на истинността на легендата — граф Барсак е вампир и отново броди по света.

Тогава възникна въпросът:

— Ами ако селяните са скептично настроени и не повярват?

— Ще повярват — последва незабавният отговор. — Защото през нощта ще се появявам аз — самият граф Барсак.

И когато той им се показва, с гримирано лице и загърнат в черното си наметало, всички въпроси веднага отпаднаха — това си беше неговата роля.

Да, това си беше неговата роля и той отлично се бе справил с нея. Докато се изкачваше по стълбата, графът одобрително поклащаше глава. Той влезе в преддверието на замъка. Залата нямаше покрив и единствено паяжините скриваха от погледа сиянието на изгряващата луна.

Да, това си беше неговата роля, но всяко нещо си има край. Американските войски стремително настъпват, значи е време да се спуснат завесите, да се поклони на публиката и да се оттегли от сцената. За самото оттегляне той се бе подготвил от по-рано.

Когато немските войски започнаха да отстъпват, на гробницата бе открито ново приложение. Там направиха надежден склад за антикварни предмети, принадлежащи на Гъоринг, а в замъка пристигна камион. Тримата радисти получиха нови роли — те трябваше да се спуснат с камиона надолу по склона до гробницата и да натоварят на него ценностите.

До появата на графа всичко трябваше да бъде готово. После щяха да облекат откраднатите американски униформи, да вземат подправените документи и пропуски, да прекосят фронтвата линия

зад реката и да се присъединят към немските войски на установеното място. Той бе предвидил всяка случайност. Някой ден в мемоарите си.

Но сега не трябваше да мисли за това. Графът се вгледа в небето — луната се бе издигнала високо. Беше време да се отправя на път.

На него никак не му се искаше да заминава. Там, където другите виждаха само прах и паяжини, той виждаше сцена — декорите на най-успешния си спектакъл. Като играеше ролята на вампир, той не се бе пристрастил към вкуса на кръвта, но като актьор обожаваше вкуса на славата. А тук той я бе постигнал.

„Разлъката е сладка печал“, или нещо подобно. Май Шекспир го беше казал. Шекспир е писал за призраци, вещици и вампири; той е знаел, че публиката — тъпа, невежа, необразована маса — вярва в подобни неща. Вярвала е тогава, вярва и сега. Големият актьор винаги е способен да накара зрителите си да му повярват.

Излизайки от замъка в нощния мрак, той се спусна по пътеката към поклащащите се от вятъра дървета.

Именно там, между дърветата, една вечер, преди няколко седмици, той се натъкна на Раймонд, кмета на селото, който се скиташе недалеч от замъка с вероятното намерение да свие нещичко и да удари къоравото. Суров и величав, посивелият старец се оказа в крайна сметка най-впечатлителния му зрител. Едва зърнал мержелеещата се фигура на графа в далечината, дъртият глупак веднага се лиши от достолепието си и, закрепял като жена, побягна презглава.

И именно на стареца трябваше да благодари за разпространението на слуховете за завръщането на графа-вампир. След тази среща дядката и един загубен мелничар на име Клодес дойдоха на гробището, придружени от група въоръжени селяни. Те влязоха в гробницата на Барсак и откриха, че неговият саркофаг е отворен и празен. Какъв ужас само ги овладя!

Селяните нямаше как да знаят, че прахта от саркофага беше разпиляна по вятъра, а освен прах там нямаше нищо друго. Нямаше как да узнаят и какво всъщност се бе случило със Сузана.

Припомняйки си отминалите дни, графът достигна до ромолящо ручейче и тръгна покрай него. Някъде тук се бе натъкнал и на девойката, която се оказа дъщеря на Раймонд. И — какъв късмет! — тя не беше сама, а със своя възлюбен, Антоан Льофевр. Те се прегръщаха.

Антоан куцаше с единия си крак и навремето това го бе отървало от службата в армията, но само като зърна прокрадващия се граф, загърнат в черно наметало, побягна по-бързо от кошута. Сузана за свое нещастие остана, и графът трябваше да се отърве от трупа ѝ. Той зарови тялото ѝ в гората между едни големи камъни, така че беше почти невъзможно то да бъде открито. Независимо от това обаче, той наистина съжаляваше за стореното.

Обаче в крайна сметка всичко беше за по-добро — суеверният Раймонд за пореден път се убеди, че вампирът се е завърнал. Той бе видял призрака със собствените си очи, бе надникнал в отворения празен саркофаг, а и собствената му дъщеря бе изчезнала. Старецът забрани на съселяните си по какъвто и да е повод да се доближават до гробището, гората и замъка.

Бедният Раймонд! Той повече не беше кмет — селото бе полуразрушено при един масиран обстрел. Невеж, сломен от мъка старец, той не правеше нищо друго, освен да дрънка безспир за „живия мъртвец“.

Графът се усмихна и продължи по пътя си, лекият ветрец развяваше плаща му, а сянката му наподобяваше гигантски прилеп. Той вече можеше да различи гробището и порутените надгробни камъни, стърчащи от земята, подобно на разлагащи се под лунната светлина пръсти на прокажен. Навярно най-големият му талант се състоеше в това, че всъщност той изпитваше неистово отвращение и страх от смъртта, мрака и онова, което се крие в нощта. Графът не понасяше вида на кръв и бе развил почти патологично чувство на страх от затвореното пространство на гробницата.

Да, това беше наистина голяма роля, но той благодареше на съдбата за това, че пиесата приближаваше своя край. Искаше му се да изиграе заключителната сцена и да захвърли от себе си лика на съществото, което сам бе сътворил.

Приближавайки се до гробището, той успя да разгледа в тъмнината очертанията на камиона. Входът на гробницата зееше отворен, но оттам не се дочуваше нито звук. Следователно радистите бяха приключили с товаренето и се бяха приготвили за отпътуване. Трябваше само да се преоблече, да свали грима си и да се отправи на път.

Графът се приближи до тъмното петно на камиона. И в този момент...

В този момент те се нахвърлиха отгоре му; той усети острите зъбци на вила да се впиват в гърба му и, ослепен от светлината на фенерите, чу нечий суров глас, който му заповяда да не мърда.

И без това нямаше никакво намерение да го прави. Можеше само да следи с поглед как те се скупчват около него. Те — Антоан, Клодес, Раймонд и останалите. Заплашвайки го с вили, десетината селяни го наблюдаваха изпод вежди със смесени чувства на ярост и страх.

Но как са се осмелили?

Отпред излезе един капрал от американската армия. Значи ето къде бил отговорът! Капралът от американската армия и още един човек в униформа и със снайперска винтовка. Това несъмнено беше тяхна заслуга. Нямаше нужда да поглежда лежащите в камиона, направени на решето от куршуми тела на тримата радисти, за да разбере какво се е случило. Американците са застреляли хората му, нападайки ги изневиделица, а после са повикали селяните.

Американците го засипаха с въпроси: „Как се казваш? Тези хора на твоите заповеди ли се подчиняваха? Накъде смятахте да се отправите с камиона?“ Питаха го на английски, разбира се. Но графът мълчеше, макар че прекрасно владееше английския. Само се усмихваше и поклащаше глава. Скоро, както и предполагаше, американците го оставиха на мира.

Капралът се обърна към своя подчинен.

— Добре — каза той. — Да тръгваме.

По-низшият по чин му кимна в знак на съгласие, влезе в кабината на камиона и запали двигателя.

Капралът се запъти към превозното средство, но тъкмо преди да влезе вътре, се обърна към Раймонд:

— Ще прекараме камиона отвъд реката. Вие наглеждайте нашия приятел. След час ще изпратим караулни да го отведат.

Раймонд кимна в отговор. Камионът се разтвори в мрака. Бе станало съвсем тъмно — луната се бе скрила напълно зад облаците. Графът огледа хората, които го пазеха, и усмивката изчезна от лицето му. Абсолютна сган, сбирщина от кол и въже, навъсени неграмотни идиоти. Обаче въоръжени. Никакъв шанс за бягство. Селяните го сочеха с пръст и нещо си мърмореха.

— Отведете го в гробницата.

Графът позна гласа на Раймонд. Съселяните му се подчиниха на призива му и започнаха да подбутват с вилите си пленника напред. Тогава у графа пламна първият слаб лъч на надеждата. Селяните се държаха с него изключително предпазливо, не се приближаваха по-близо до него и винаги, щом ги погледнеше, мигом отклоняваха погледа си.

Те се страхуваха от него — именно поради тази причина и го закарваха в гробницата. Американците си бяха тръгнали и страхът им отново се бе върнал. Те се бояха от неговото присъствие, от неговата сила. Та нали в техните очи той беше вампир. Всеки миг той можеше да се превърне в прилеп и да отлети далеч. Ето защо бяха решили да го затворят в гробницата.

Графът изгърби рамене и се озъби в най-зловещата си усмивка. Когато влезе в гробницата, селяните моментално се дръпнаха назад. Той се обърна и, поддавайки се на внезапно връхлетелия го порив, се загърна в плаща си. Това беше инстинктивен заключителен жест, съответстващ на ролята му, и реакцията на зрителите беше точно такава, каквато се очакваше да бъде. Селяните нададоха стон, а старият Раймонд се прекръсти. Нещо в реакцията им му достави много по-голямо удоволствие, отколкото всички аполодисменти, които беше получавал някога.

В тъмнината на гробницата графът си позволи да се поотпусне малко. Вече бе слязъл от сцената. Жалко, че не му се бе удало да го направи така, както бе замислил, но такива са превратностите на войната. Скоро ще го отведат в американския щаб и там ще започнат да го разпитват. Няма, естествено, да успее да избегне някои неприятности, но най-лошото, което може би го очакваше, бяха няколко месеца в лагер на военнопленници. И даже американците щяха да се преклонят пред него в знак на възхищение, когато чуят историята за майсторската му инсценировка.

В гробницата беше тъмно и миришеше на плесен. Графът нервно крачеше напред-назад. Беше си одраскал коляното в ръба на празния саркофаг, стоящ на подиум във вътрешността на гробницата. Неволно потръпна и разхлаби малко връзките на плаща. Би било добре да снее този плащ, би било добре да се измъкне оттук, би било добре веднъж

завинаги да приключи с ролята на вампир. Бе изиграл перфектно тази роля, но сега страстно му се искаше да не се намира тук.

Изад вратата се дочу тихо мърморене, към което се примесваше и друг, едва доловим звук — нещо, наподобяващо драскане. Графът се приближи до затворената врата и внимателно се послуша. Тишина.

С какво ли се занимаваха тези дървници отвън? Той жадуваше скорошното завръщане на американците. Вътре бе станало твърде задушно. И защо изведнъж шумът отвън утихна? Сигурно селските тъпаци най-накрая са си тръгнали.

Да. Тръгнали са си. Американците им бяха заповядали да чакат и да го охраняват, но те се бяха изплашили. Наистина го смятаха за вампир — старият Раймонд ги беше убедил в това. Точно тогава и са избягали. Избягали са, значи той е свободен и може да си тръгне оттук. Графът отвори вратата.

И ги видя, видя ги да стоят там, потънали в трескаво очакване. Раймонд му хвърли суров поглед и направи крачка напред. В ръцете си държеше нещо, графът се вгледа в него и веднага разбра какъв бе странният звук, който беше чул. Ръцете на Раймонд стискаха дълъг, заострен на върха дървен кол.

И в този момент графът с цяло гърло се разкрещя, че това е само номер, че не е никакъв вампир, че те не са нищо повече от сбирщина суеверни идиоти.

Без да обръщат внимание на воплите му, селяните го избутаха обратно в гробницата, натикаха го в отворения саркофаг и, с неимоверни усилия удържайки го там, обърнаха поглед към навъсеня Раймонд, който се приближаваше с мрачно изражение, за да пронже сърцето на вампира със заострения кол.

И едва тогава, когато колът се заби в гърдите му, графът осъзна какво означаваше да изиграеш перфектно своята роля.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.